

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی روانپرستاری

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: کارآموزی مداخلات روانپرستاری کودکان و نوجوانان

شماره درس: 513534

نوع و تعداد واحد: کارآموزی، 1 واحد

دروس پیش نیاز: مداخلات روانپرستاری کودکان و نوجوانان

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی ارشد روانپرستاری ترم 3

نیمسال تحصیلی: اول 1403-1404

زمان کارآموزی: طبق اعلام گروه روانپرستاری

محل کارآموزی: بخش روانپزشکی کودکان و نوجوانان بیمارستان امین، مرکز اوتیسم، نوروفیدبک خورشید و مرکز کم توانی ذهنی سعادت

استاد و مسئول درس: سیما قزلباش

زمان حضور در دفتر کار: روزهای دوشنبه اتاق شماره 171 دانشکده پرستاری و مامایی

شماره تماس و ایمیل مسئول درس: 37927580

Email: ghezelbash@nm.mui.ac.ir

شرح درس

در این درس دانشجویان با توجه به آگاهی و مهارتهای فرا گرفته شده در راستای ارتقاء سطح سلامت جسمی، روانی و اجتماعی کودکان و نوجوانان به ایفای نقش های مراقبتی، آموزشی، مشاوره ای و ... روانپرستاری خواهند پرداخت.

هدف کلی

گسترش دانش فراگیران در زمینه شناخت رویکردهای درمانی و مراقبتی در انواع اختلالات روانی شایع کودکان و نوجوانان و توانمندسازی آنها در زمینه کاربرد فرآیند پرستاری در مراقبت از کودکان و نوجوانان بستری در بخش روانپزشکی.

اهداف رفتاری

از فراگیران انتظار می رود که در پایان دوره قادر به انجام موارد زیر باشند:

- محیط فیزیکی، روانی مناسب برای برقراری ارتباط و مصاحبه با کودک و نوجوان و خانواده را فراهم کند.
- قادر به برقراری ارتباط درمانی با کودک یا نوجوان بستری باشد.
- تاریخچه کامل از رشد جسمی و روانی کودک، قبل از تولد تاکنون را اخذ نماید.
- تاریخچه کامل از رشد جسمی و روانی کودک، قبل از تولد تاکنون را از والدین اخذ نماید.
- معاینه وضعیت روانی کودک و نوجوان (MSE) را انجام دهد.
- مشکلات مددجو را با استفاده از انواع مقیاسهای سنجش رفتار و روانسنجی در روانپزشکی ارزیابی کند.
- استرسورهای زندگی کودک یا نوجوان را با استفاده از مدل فرمولاسیون شناسایی کند.
- نیازهای آموزشی و مشاوره ای مددجو / خانواده را شناسایی کند.
- عوامل مرتبط با بروز مشکلات کودک را شناسایی کند.
- برای کودک تشخیصهای پرستاری مبتنی بر تجزیه و تحلیل داده های بررسی و شناخت را ثبت کند.
- در برنامه مراقبت درمانی مددجو با تیم درمان همکاری کند.
- انواع درمانهای تکمیلی متداول (نظیر آرام سازی، ورزش و ..) در حیطه تخصصی خویش را به مددجو ارائه کند.
- کودک را از نظر معیارهای تریخیص ارزیابی و پایش کند.

شیوه کارآموزی

در آموزش بالینی از روش مشاهده الگو برای انجام مداخلات تخصصی، تحت نظارت استاد و نیز به طور مستقل استفاده خواهد شد. طی دوره کارآموزی دانشجویان گزارش نهایی خود از انجام مداخلات روان پرستاری بیمار که منطبق بر فرایند پرستاری است را در قالب گزارش کار بالینی در حضور سایر دانشجویان دوره کارآموزی ارائه می کنند و به عنوان بخشی از عملکرد آموزشی مورد نقد و بررسی قرار داده می شود.

نحوه ارزشیابی دانشجویان و باارم مربوط به هر ارزشیابی

ارزشیابی دانشجویان در حین و پایان دوره بر اساس اهداف آموزش به صورت:

ارزشیابی استاد به صورت مشاهده عملکرد دانشجویان (60 درصد نمره)

تدوین و ارائه گزارش کار کتبی (30 درصد نمره)

همکاری نزدیک با اعضای تیم سلامت روان و رعایت اصول حرفه ای و اخلاقی (10 درصد نمره)

صلاحیت مورد انتظار: 10 نمره

گزارش کار بالینی: 8 نمره

ارائه سمینار - ژورنال کلاب: 2 نمره

مسئولیت های دانشجو:

- حضور مداوم و به موقع دانشجو در بخش.
- رعایت آراستگی و قوانین مربوط به پوشش و اخلاق حرفه ای.
- برقراری ارتباط مناسب با سایر دانشجویان و پرسنل بخش های روانپزشکی.
- اجرای برنامه ارائه شده با نظارت استاد (طبق اهداف).
- مطالعه مطالب تئوری پیش نیاز واحد کارآموزی.

شاخص های کیفی و کمی نمره دهی گزارش ژورنال کلاب ارائه شده:

سال انتشار مقاله انتخابی دانشجو:		نام مجله:	ردیف
توضیحات	نمره	معیار ارزیابی	
		دانشجو قادر به ارائه مقاله مبتنی بر سؤال بالینی مشخص می باشد (0/5 نمره)	1
		مقاله انتخاب شده در روز آمد نمودن اطلاعات شرکت کنندگان نقش مهم دارد (0/25 نمره)	2
		مقاله انتخاب شده می تواند در بهبود مهارت های بالینی نقش داشته باشد (0/25 نمره)	3
		نتایج حاصل از ارائه مقاله می تواند در تصمیم سازی بالینی نقش مؤثری ایفا نماید (0/25 نمره)	4
		دانشجو قادر به توضیح چگونگی استفاده از نتایج مطالعه در برنامه های آموزشی می باشد (0/5 نمره)	5
		مقاله، از مجلات معتبر لاتین و جدید انتخاب شده است (0/25 نمره)	6
جمع کل: 2 نمره			

شاخص های کیفیت گزارش سمینار:

توضیحات	هر مورد 0/5 نمره	معیار ارزیابی	ردیف
		موضوع و محتوا پوشش دهنده هدف بود	1
		محتوا را با استفاده از جدیدترین منابع در محدوده زمانی تعیین شده به خوبی پوشش داد	2
		تسلط کافی و بیان شیوا و رسا در ارائه مطالب داشت	3
		توانایی پاسخگویی به پرسش های مطرح شده توسط اساتید و دانشجویان را داشت	4
جمع کل: 2 نمره			

سیاست ها و قوانین کارآموزی:

- حضور به موقع و فعالانه در برنامه های طراحی شده طی دوره کارآموزی الزامی است.
- استاد مجاز است از ورود دانشجویانی که در ورود به بخش بیش از 15 دقیقه تأخیر دارند ممانعت بعمل آورده و یک روز غیبت اعلام نماید.
- در صورت غیبت بیش از 1/10 ساعات کارآموزی:
  - غیبت مجاز، واحد درسی دانشجو حذف خواهد شد.
  - غیبت غیر مجاز، نمره دانشجو صفر منظور خواهد شد.
- دانشجو موظف به رعایت اخلاق و پوشش حرفه ای متناسب با جایگاه حرفه ای یک پرستار می باشد.
- نصب اتیکت شناسایی بر لباس الزامی می باشد.
- نکته: با توجه به قوانین و سیاست های برنامه ریزی شده بیمارستان و حساسیت بالای بخش روانپزشکی، از ورود دانشجویان با گوشی تلفن همراه، به بخش جلوگیری بعمل خواهد آمد.
- کارآموزی به صورت دو شیفت متوالی ممنوع می باشد.

منابع:

1. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition Edited by American Psychiatric Association, 2022.
  2. Kaplan, Harold & Ssadoc, Benjamin. SYNOPSIS of PSYCHIATRY NEWYORK: Williams wilkins. 2022.
  3. Tapan Parikh, and Mina K. Dulcan,. Study Guide to Child and Adolescent Psychiatry, Second Edition. American psychiatric association publishing. 2023.
  4. Sharman wendy. CHILDREN & ADOLESCENTS with mental health problem. Baillier company 2009 .
  5. Text book of Child and Adolescent Psychiatry . 3 rd . Washing ton, DC, American Psychiatric Pub , 2022.
  6. Edward Alan Glasper, James Richardson, Duncan Randall. A text book of children & yong people Nursing . CO: Elsevier, 2020.
1. تشکری اشرف. ارزیابی روانپزشکی کودکان و نوجوانان. تهران: نشر طبیب. 1391.
  2. ضرابی اصلان. نگاهی به روانپزشکی کودکان و نوجوانان تجربه های یک روانپزشک کودک در ایران. تهران. انتشارات ارجمند. 1394.

3. دیوید ال. کی، مورین ای مونتگمری استفن. بهداشت روانی و روانپزشکی کودک و نوجوان. مترجم اسکندری محمدرضا. تهران. انتشارات ارجمند. 1398.
4. کارولین اس. شرودر، بتی ان. گوردون. سنجش و درمان مشکلات دوران کودکی. ترجمه مهرداد فیروز بخت. چاپ سوم. تهران. انتشارات دانژه. 1401.
5. مارجری شارلوپ ، راسل لنگ ، مندی ریسپولی. بازی و مهارت‌های اجتماعی برای کودکان دارای اختلال طیف اوتیسم. ترجمه ارمغان شیرین. تهران. انتشارات ارجمند. 1399.
6. رضاعی فرزین. ترجمه خلاصه روانپزشکی علوم رفتاری – روانپزشکی بالینی. کاپلان هارولدو سادوک بنیامین. جلد سوم . تهران : انتشارات ارجمند. 1401.
7. ابراهیمی، ع. قمرانی، ا. صدیقی، ک. کودکان با اختلال طیف اوتیسم، راهنمای والدین و مربیان. چاپ کوثر، 1392.
8. واقعی س، بزازکاهانی ح، ربانی ج. روانپرستاری کودک و نوجوان. تهران: نشر اندیشه رفیع. 1392.

Online Data Bases: <http://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>

اهداف رفتاری مورد انتظار از دانشجویان در دوره (طبق فرآیند پرستاری)

<ul style="list-style-type: none"> ○ حضور در بخش روانپزشکی کودکان و نوجوانان بیمارستان امین ○ آشنایی با بخش و پرسنل و نقش های هر یک از اعضاء تیم روانپزشکی کودک ○ مطالعه یک پرونده و انتخاب کیس جهت ارائه مراقبت های روانپرستاری طی دوره کارآموزی ○ ارائه شرح حال کیس انتخاب شده خود در گروه دانشجویان 	<p>روز 1</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ حضور در مرکز اوتیسم حضرت فاطمه (س) ○ آشنایی با مرکز اوتیسم و خدمات مرکز برای کودکان مبتلا به اختلال طیف اوتیسم ○ بازدید مرکز و حضور در واحد های درمانی و مداخلات 	<p>روز 2</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ حضور در مرکز کم توانی ذهنی سعادت ○ آشنایی با مرکز با معرفی ریاست مجموعه ○ حضور در واحدهای مداخلاتی مرکز کم توانی ذهنی 	<p>روز 3</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ حضور در مرکز نوروفیدبک بیمارستان خورشید ○ آشنایی با مداخلات درمانی واحد نوروفیدبک ○ حضور در واحد مداخله و مشاهده اجرای نوروفیدبک برای دو مورد مراجعه 	<p>روز 4</p>
<p>*بررسی و شناخت عمومی و اختصاصی بیمار:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ فراهم نمودن محیط فیزیکی، روانی مناسب برای برقراری ارتباط و مصاحبه با کودک و نوجوان و خانواده ○ گرفتن تاریخچه کامل از رشد جسمی و روانی کودک، قبل از تولد تاکنون از کودک بستری ○ گرفتن تاریخچه کامل از رشد جسمی و روانی کودک، قبل از تولد تاکنون از یکی از والدین کودک بستری 	<p>روز 5 و 6</p>
<p>*سمینار دانشجویی</p> <p>*بررسی و شناخت عمومی و اختصاصی بیمار:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ تعیین استرسورهای زندگی کودک با استفاده از مدل فرمولاسیون ○ ارزیابی مشکلات مددجو با استفاده از انواع مقیاسهای سنجش رفتار و روانسنجی در روانپزشکی ○ ارزیابی تواناییهای بالقوه و بالفعل و محدودیت های کودک و نوجوان ○ بررسی وضعیت مهارتهای اجتماعی مددجو Social Skills ○ بررسی وضعیت خانوادگی، اجتماعی- اقتصادی خانواده کودک و نوجوان ○ بررسی نیازهای آموزشی و مشاوره ای مددجو / خانواده 	<p>روز 7</p>

<p>*سمینار دانشجویی *بررسی و شناخت عمومی و اختصاصی بیمار: ○ بررسی وضعیت روانی کودک و نوجوان (MSE)</p>	<p>روز 8</p>
<p>*سمینار دانشجویی *شناسایی مشکل و تدوین تشخیص-های پرستاری: ○ تعیین نیازهای مراقبتی، درمانی و آموزشی مددجو مبتنی بر بررسی و شناخت انجام شده ○ فهرست نمودن علائم و نشانه های بروز مشکل ○ فهرست نمودن عوامل مرتبط با بروز مشکل</p> <p>*برنامه ریزی: ○ اولویت بندی مراقبتهای پرستاری و درمانی</p> <p>*اجرای مداخلات: ○ مشارکت و همکاری لازم در برنامه مراقبت درمانی مددجو با تیم درمانی ○ ایجاد انگیزه جهت پذیرش درمان دارویی توسط کودک و نوجوان ○ ارائه تدابیر لازم جهت پیشگیری از عوارض (مسمومیت دارویی) داروهای روانپزشکی ○ کاربرد انواع درمانهای تکمیلی متداول (نظیر آرام سازی، ورزش و ..) در حیطه تخصصی خویش برای مددجو ○ ارائه آموزش های مراقبتی - درمانی به مددجو</p>	<p>روز 9</p>
<p>*سمینار دانشجویی *ارزشیابی: ○ قضاوت در مورد میزان دستیابی به برآیندهای مورد انتظار ○ گزارش دقیق سیر پیشرفت علائم و نشانه های اختلالات کودک یا نوجوان بستری ○ ارزیابی مددجو از نظر معیارهای ترخیص</p>	<p>روز 10</p>

توجه: عناوین سمینارهای دانشجویی طبق تاریخ های جدول بالا، توسط استاد درس در روز نخست کارآموزی اعلام خواهد شد.